

19.06.2025

Luottamusmiehet tiedottavat 19.06.2025

Työehtosopimusneuvottelut

Työehtosopimusneuvottelut – Periaatteet sovinnon esteenä

Työehtosopimusneuvottelut ovat jumiutuneet vastuun pallotteluun, eikä työnantajapuolelta kukaan suostu tarttumaan ohjaimiin. Voidaankin sanoa, että postissa sekoiltiin aikoinaan jakelussa ja nyt ilmailualan työriidoissa vastuusta. **Kärsijöinä ovat lopulta asiakkaat.**

Viimeisten viikkojen aikana työriidan ratkaisemiseksi käytävät sovittelut ovat sovittelijan vaihtumisesta huolimatta pysyneet aloillaan. Finnairilta on annettu ymmärtää, että heillä olisi valmiuksia ratkaista asia yrityskohtaisilla ratkaisuilla, mutta heidän mukaansa työnantajaliitto PALTA ei hyväksy niiden tekemistä.

Sovittelussa työnantajaliitto PALTA on kuitenkin vierittänyt vastuuta työnantajille. Heidän mukaansa työnantajat voivat sopia asioista suoraan, eikä asia ole niiltä osin heidän käsissään. Kolmiodraaman täydentää Elinkeinoelämän keskusliitto EK, joka kiristää taka-alalla ohjaksia.

PALTA on EK:n toiseksi suurin jäsenyhdistys. Vastaavasti Finnair on ilmailualalla toimivista yrityksistä suurin ja samalla suurinta valtaa käyttävä PALTA:n jäsenyryitys. PALTA:n hallituksen puheenjohtajana toimii Finnairin toimitusjohtaja Turkka Kuusisto.

Riidan osapuolina olevat ilmailualan muut työnantajat ovat rakenteellisesti sidottuna Finnairiin. Valtaosa niistä tuottaa suoraan, tai epäsuorasti palveluja Finnairille. Ilman Finnairia, näiden toimijoiden liiketoiminta ja jopa olemassaolo olisi vaakalaudalla.

Työehtosopimusneuvottelut – Kustannukset

Rahallisesti työriidan ratkaisuun käytettävä rahamäärä on samaa kokoluokkaa, kuin Finnair maksaa toimitusjohtajalleen kannustinpalkkioita peruspalkan päälle. Työehtosopimusneuvottelujen aikana kokoontuneessa yhtiökokouksessa, toimitusjohtajan kannustinpalkkiot nostettiin peruspalkasta laskettuna 200 prosenttiin, aiemman 120 prosentin sijaan. Kun toimitusjohtajan pelkät kannustinpalkkiot nostetaan tasolle, jota vastaavalla rahasummalla koko työriita olisi ratkaistavissa, kysymys on periaatteesta, jossa samaa kakkua jaetaan eri tahoille erilaisin kriteerein.

Lopulta kyse on siitä, että kuinka suuret vahingot Turkka Kuusiston ohjastama työnantajaliitto PALTA on periaatteidensa vuoksi valmiina aiheuttamaan Turkka Kuusiston johtamalle Finnairille, josta Turkka Kuusisto kantaa myös taloudellista vastuuta.

Vaikka koko työriita olisi ratkaistavissa yhden henkilön kannustinpalkkioihin käytettävällä rahasummalla, niin samalla koko työriidan voisi ratkaista myös yhden lakkopäivän kustannuksilla. Joidenkin arvioiden mukaan jopa moninkertaisesti.

Työtuomioistuin arvioi vuonna 2009, että viiden päivän lakko maksaisi 6,7 miljoonaa euroa, jolloin yhden lakkopäivän hinta olisi noin 1,3 miljoonaa euroa. Vuonna 2006 arvio yhden lakkopäivän kustannuksista on

19.06.2025

ollut 2,5 miljoonaa euroa. Eri asiantuntijat ovat arvioineet yhden lakkopäivän tuoreimpien kustannuksien olevan 5-10 miljoonaa euroa per päivä.

Mainehaitat, sekä asiakkaiden luottamus ovat lopulta asioita, joiden korjaaminen vie useita vuosia. Voidaankin sanoa, että periaatteet ovat yhtiölle asiakkaita tärkeämpiä.

Työehtosopimusneuvottelut – Työntekijöiden tavoitteet

Työntekijöille tavoitteena on saavuttaa ostovoimaa korjaava ratkaisu. Julkisuudessa on puhuttu useassa otteessa vuosien 2021 ja 2022 aikana toteutumatta jääneistä palkankorotuksista, mutta työntekijän kukkarolla on käyty myös aiemmin.

Esimerkiksi Finnair on käynyt työntekijän kukkarolla seuraavina vuosina:

- 2009 Vakautussopimus.
- 2014 Säästösopimus.
- 2016 Säästösopimus.
- 2021 Kaksoiskriisi.
- 2022 Kaksoiskriisi.

Pelkästään vuonna 2009 Finnairin työntekijät velvoitettiin tekemään vastikkeetonta työtä 128 tunnin edestä. Sen lisäksi, että työntekijä teki yhtiölle 128 tunnin edestä vastikkeetonta (ilman palkkaa) työtä, niin he luovuttivat vielä 24 päivän lomarahat yhtiölle. Säästäminen on jatkunut tämän jälkeen yllä olevan mukaisesti, mutta nyt työntekijöiden mitta on täynnä. **Säästämisen on loputtava.**

Vaikka työntekijän kukkarolla on käyty useita kertoja, niin takautuvasti työntekijät eivät ole vaatimassa tehtyjä säästöjä takaisin. Työntekijöiden tavoitteena on solmia yhtiöiden kanssa sopimus, jolla varmistetaan, että sopimusala voi saavuttaa uudelleen ns. yleisen linjan. Tämänkin osalta puhutaan vain vuosista 2021 ja 2022.

Edellä mainitusta huolimatta työnantajaliitto PALTA on uhriutunut julkisuudessa useita kertoja ja väittänyt työntekijöiden vaativan tehtyjä säästöjä takautuvasti takaisin. Lisäksi Finnair on väittänyt olevansa työriidan sivullinen uhri, jonka asiakkaat kärsivät liittojen välisistä riidoista.

Todellisuudessa Finnair on Suomen suurin säästäjä, jonka työntekijät ovat rahoittaneet yhtiön toimintaa henkilökohtaisilla ansioilla jo viimeisen 16 vuoden ajan.

Työehtosopimusneuvottelut – Ratkaisun avaimet

Ratkaisu työriitaan löytyy neuvottelemalla.

Työnantajaliitto PALTA on syyttänyt, että IAU pyrkii tarkoituksella pitkittämään työriitaa ja aiheuttamaan lisää haittaa ilmailualan työnantajille. Todellisuudessa IAU on antanut työriidan aikana jo neljä (4) esitystä työriidan ratkaisemiseksi. Työnantajaliitto PALTA ei ole antanut yhtäkään esitystä ratkaisun löytymiseksi.

Kultapossukerho, neuvottelufarssi ja kokemattomat neuvottelijat olivat työnantajapuolen latomia syytöksiä julkisuudessa, kun PALTA ja Finnair haki ratkaisua lentäjien työriitaan. Edellä mainitut nimitykset ja uhriutuminen julkisuudessa eivät johda sopuun myöskään tämän työriidan osalta.

IAU:n antamissa esityksissä on ehdotettu esimerkiksi, että ns. yleisen linjan saavuttamisesta neuvoteltaisiin yrityskohtaisesti. Neuvotteluiden käymiseksi IAU olisi ollut valmis siirtämään jo ilmoitettuja työtaisteluita.

19.06.2025

Työnantajaliitto PALTA tyrmäsi ehdotuksen tuoreeltaan ja myöhemmin kävi ilmi, ettei PALTA ollut kertonut saamastaan esityksestä edes ilmailualan työnantajille.

Sovittelua jatketaan juhannuksen jälkeen.

Tiedotustoiminta & Jäsenyys

Tekniikan edunvalvonta jatkaa avointa tiedotustoimintaa. Pylimme kertomaan asiat sensuroimatta, sillä uskomme vahvasti, että avoimuus on avain kohti parempaa työyhteisöä.

Jäseneksi pääset liittymään alla olevan linkin kautta. Jäsenyys on tapa osoittaa, että oma ja kollegan arki on tärkeää, sillä jokainen jäsen tekee meistä vahvempia.

Jos sinä et puolusta omia työehtojasi, niin kuka mielestäsi tekee sen puolestasi?

Liity jäseneksi!

<https://verkkoasiointi-iau-fi.pwire.fi/liittymislomake/ammattiosaston-valinta/edit/>

Osa työnantajista on keskeyttänyt jäsenmaksujen perinnän palkasta. Ohjeet jäsenmaksujen maksamisesta on toimitettu sähköposteihin. Lisätietoa saat tarvittaessa luottamusmiehiltä. Jäsenmaksun suuruus on 1,39 % tai enintään 79 euroa kuukaudessa veronalaisesta palkkatulosta.

Ensin hukattiin kirjeet, nyt katoaa vastuu. Hyvää Juhannusta!

ATA ry luottamusmiesten puolesta

Pääluottamusmies Risto Kivilahti

Jakelu: Sähköposti 19.06.2025 – FTS Oy:n kaikki IAU:n sopimusalan työntekijät + ATA ry Jäsenet

